

NASLOVNIKI:

- **ORGANIZACIJE AOC, NCC, SPO ter SPA**
- **ORGANIZACIJE ATO/DTO**
- **IMETNIKI VELJAVNIH RATINGOV (KI JIM RATING POTEČE V ČASU RAZGLAŠENE PANDEMIJE COVID-19)**

Izbruh bolezni novega koronavirusa (CoViD-19) v mestu Wuhan, Ljudske republike Kitajske, ki ga povzroča SARS-CoV-2, se je hitro razširila na Kitajskem in po svetu, 11. marca 2020 pa jo je Svetovna zdravstvena organizacija razglasila za pandemijo. Odtlej je za pričakovati, da bodo (ali so že) operatorji FSTD in simulatorski centri omejili dostop do simulatorjev letenja, kar bo pomenilo, da FSTD naprave ne bodo na voljo oziroma ne bodo dostopne, s čimer se bo onemogočilo izvedbo preverjanja usposobljenosti (ST/LST) ali preverjanja strokovnosti (LPC) za podaljšanje / obnovo ratinga ter periodičnega usposabljanja pri operatorjih.

Prav tako pandemije in izredne razmere ne omogočajo normalnega podaljševanja ratingov pilotom splošnega letalstva.

CAA zato vse naslovnike obvešča o možnih ukrepih in scenarijih, ki obsegajo naslednja poglavja:

- 1. Podaljšanje ratingov za pilote, ki so zaposleni pri AOC/NCC/OPS operatorjih;**
- 2. Podaljšanje ratingov in potrdil zaradi nedostopnosti FSTD – za pilote, ki niso zaposleni pri AOC/NCC/SPO;**
- 3. Podaljšanje ratingov za pilote splošnega letalstva (GA);**
- 4. Podaljšanje potrdil inštruktorjev in izpraševalcev (INS);**
- 5. Periodično usposabljanje in preverjanje pilotov – pri AOC/NCC/SPO**

1. IZJEMA ZA PILOTE, KI SO ZAPOSLENI PRI AOC/NCC/SPO OPERATORJIH

Agencija je obvestila EASAO o uporabi določb o prožnosti (splošna izjema, ki so jo vložile vse države članice EU) za pilote, ki letijo in so zaposleni pri letalskih prevoznikih, ki opravljajo zračni prevoz potnikov, tovora in pošte (AOC) in druge letalske operacije s kompleksnimi zrakoplovi (SPO, NCC).

Na ta način lahko, imetniki ratinga za razred ali tip zrakoplova, ki je vpisan v licenco, izdano v skladu z delom FCL (CPL, ATPL ali MPL), katerega veljavnost poteče do vključno **31.07.2020**, zaprosijo za podaljšanje ratinga, ki ga v okviru letalskih operacij uporabljajo v skladu z Prilogo III (del ORO) k Uredbi (EU) št. 965/2012.

V obseg te izjeme tako spadajo naslednje organizacije (ORO.GEN.005), ki izvajajo naslednje operacije:

- operacije komercialnega zračnega prevoza (**CAT**);
- komercialne specializirane operacije (**SPO**);
- nekomercialne operacije s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon (**NCC**);
- nekomercialne specializirane operacije s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon (**nekomercialne SPO**).

Zadevni rating CAA na zahtevo imetnika licence, podaljša najprej za **obdobje 4 mesecev** od dneva poteka ratinga. V primeru, da se ugotovi, da po poteku **4 mesečnega obdobja**, razlogi za odobritev izjeme še veljajo, potem se lahko zadevni rating ponovno podaljša za obdobje 4 mesecev oziroma do poteka splošne izjeme, kar je prej.

CAA se zaveda resnosti situacije in operativnih problemov, ki jih je povzročil izbruh pandemije SARS-CoV-2. Zato lahko vpis podaljšanja ratinga lahko opravi izpraševalec z ustreznimi privilegiji in podaljša rating najprej za 4 mesece od dneva poteka ratinga ali pa CAA izda posebno potrdilo o podaljšanju ratinga. Na ta način, se v čim večji možni meri izognemo morebitnim zastojem in birokratskim zapletom.

Kdaj je pilot upravičen do uveljavitve izjeme?

Pilot je upravičen do izjeme v primerih, ko zagotavljanje skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno (npr. nedostopnost ali nerazpoložljivost FSTD naprav ipd.), pod naslednjimi pogoji:

- ima veljaven rating za tip ali razred zrakoplova ter je imetnik licence CPL, ATPL ali MPL izdane v skladu z delom FCL;
- ratingu iz točke 1. veljavnost (od pričetka veljave izjeme) poteče **do vključno 31.07.2020**;
- morajo delovati pod sistemom upravljanja organizacije za katere velja del ORO (AOC), kot je ustrezno;
- opravijo oziroma prejmejo osvežitveno usposabljanje, kateremu sledi ocena organizacije, da je osvežitveno usposabljanje doseglo ustrezno raven zagotavljanja varnega izvajanja letalskih operacij. Osvežitveno usposabljanje mora vsekakor vsebovati nenormalne postopke in postopke v sili, ki so značilni za relevantni tip ali razred zrakoplova, ki je vključen v operacije AOC.

V teh primerih torej lahko pilot zaprosi za podaljšanje na podlagi izjeme Agencije.

Kaj je treba storiti za podaljšanje ratinga na podlagi izjeme?

Pilot, ki izpolnjuje zgornje zahteve mora izpolniti vlogo za podaljšanje ratinga na podlagi izjeme ([FCL.APL-201](#)) in vlogi priložiti naslednja dokazila:

1. Kopijo pilotskega dnevnika (za zadnjih 12 mesecev);
2. Kopija licence z vpisanim podaljšanjem ratinga za 4 mesece, ki ga je vpisal izpraševalec, razen če vpis opravi CAA;
3. Kopija zadnjega OPC;
4. Dokazilo o opravljenem osvežitvenem usposabljanju;
5. Izjava odgovorne osebe za usposabljanje (*Crew-Training Postholder*), da pilot izpolnjuje kriterije kompetentnosti, kot jih je določil operator, in je zmožen varno izvajati letalske operacije;
6. Program osvežitvenega usposabljanja;
7. Kopija zdravniškega spričevala.

Kako vložiti vlogo za podaljšanje ratinga?

Originalno skenirana vloga se pošlje z vsemi prilogami po e-mailu na naslov: info@caa.si in FCL@caa.si

2. PODALJŠANJE RATINGOV IN POTRDIL ZARADI NEDOSTOPNOSTI FSTD

in ne spadajo v skupino pilotov iz prejšnjega poglavja (TR – MPA, SPA HPA COM, MPH, MEH)

Agencija na odobri splošno izjemo za podaljševanje ratingov, ki jih je potrebno opraviti na FSTD, če je ta dostopen ali dosegljiv, se uporabi možnost izjeme od predpisov, kot je navedeno v členu 71(1) Uredbe (EU) št. 2018/1139.

Situacija, ki je nastala s pandemijo koronavirusa COVID-19 je nepredvidljiva okoliščina, ki potrebuje nujno operativno dejanje za zagotavljanje ohranjanja privilegijev licence. Odobritev kratkoročnih izjem od ustreznih zahtev dela FCL, bi omogočila pilotom in operaterjem, da se spopadejo s trenutnim izbruhom koronavirusa SARS-CoV-2/COVID-19.

Vsaka odobrena izjema se ne bo smela obravnavati kot popolno nadomestilo usposabljanja in preverjanja, saj bodo morali operatorji in piloti, takoj ko bodo okoliščine dopuščale, zaključiti usposabljanje in preverjanje skladno z vsemi ustreznimi zahtevami.

Vsaka vloga za odobritev izjeme bo obravnavana individualno in bo odobrena najprej za obdobje **4 mesecev** z možnostjo ponovnega podaljšanja za enako obdobje oziroma dokler se razmere ne bodo umirile in bodo izredne razmere preklicane, kar je prej.

CAA se zaveda resnosti situacije in operativnih problemov, ki jih je povzročil izbruh pandemije SARS-CoV-2. Zato lahko vpis podaljšanja ratinga lahko opravi izpraševalec z ustreznimi privilegiji in podaljša rating najprej za 4 mesecev od dneva poteka ratinga ali pa CAA izda posebno potrdilo o podaljšanju ratinga.

Kaj je treba storiti za odobritev izjeme?

Vlagatelj, ki zaprosi za odobritev izjeme mora vložiti vlogo za odobritev izjeme [FCL.APL-201](#), ki je dostopna na naslednji povezavi: [Vloga za podaljšanje ratinga na podlagi COVID-19.](#)

SPA in **MPA** **Dodatne priloge, če želite podaljšanje ratinga brez izvedbe preverjanja strokovnosti**

Vlogi morajo biti priložene vse zahtevane priloge, poleg tega, naj bodo vlogi, zato, da se bo pri obravnavi vlog v čim večji meri lahko hitro odločalo in pospešilo proces, priložijo naslednja dokazila, če so na voljo:

Za pilote, ki ne izvajajo letalskih operacij v okviru operatorja, ki deluje v skladu z Prilogo III dela ORO (npr. TRI, ki delujejo samo v ATO, piloti brez vezane pogodbe z operatorjem, ostali, ki morajo izpolnjevati zgornje zahteve):

1. Kopija pilotskega dnevnika (za zadnjih 12 mesecev)
2. Potrdilo inštruktorja z ustreznimi privilegiji o opravljenem osvežitvenem usposabljanju (vsebuje ponovitev nenormalnih postopkov in postopkov v sili);
3. Kopija licence z vpisanim podaljšanjem ratinga za 4 mesece, ki ga je vpisal izpraševalec, razen če vpis opravi CAA;
4. Komunikacija z FSTD operatorjem (npr. odpoved rezervacij itd.).

Kako vložiti vlogo?

Originalno skenirana vloga se pošlje z vsemi prilogami po e-mailu na naslov: info@caa.si in FCL@caa.si.

3. PODALJŠANJE RATINGOV IN POTRDIL SPLOŠNEGA LETALSTVA

Piloti, ki so imetniki licence in ratinga splošnega letalstva (SEP, MEP, itd.)

Izbruh koronavirusa COVID-19 je tako kot komercialne operatorje in komercialne pilote (ki letijo kompleksna letala) prizadel tudi pilote splošnega letalstva, ki se na ta način soočajo s problemi, saj zaradi višje sile ne morejo normalno podaljševati ratingov in ostalih privilegijev.

Za rešitev tega problema je CAA uporabila izjemo, ki se lahko uporabi, če skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno doseči na način, ki je predviden z delom FCL (npr. podaljšanje ratinga SEP na podlagi naleta).

Ratinga, ki so veljavni do vključno **31.07.2020** lahko CAA na zahtevo imetnika licence, podaljša za **obdobje 4 mesecev** od dneva poteka ratinga.

V primeru, da se ugotovi, da po poteku **4 mesečnega obdobja**, razlogi za odobritev izjeme še veljajo, potem se lahko zadevni rating ponovno podaljša za obdobje 4 mesecev oziroma do poteka splošne izjeme, kar je prej.

CAA se zaveda operativnih problemov, ki jih je povzročil izbruh pandemije, zato lahko vpis podaljšanja ratinga lahko opravi **izpraševalec neposredno v licenco in podaljša rating v skladu z zgornjim obdobjem veljavnosti** ali pa CAA izda posebno potrdilo o podaljšanju ratinga. Na ta način, se v čim večji možni meri izognemo morebitnim zastojem in birokratskim zapletom.

Kdaj je pilot upravičen do uveljavitve izjeme?

Pilot je upravičen do izjeme v primerih, ko zagotavljanje skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno, pod naslednjimi pogoji:

1. ima veljaven rating za tip ali razred zrakoplova ter je imetnik licence PPL, CPL, ATPL ali MPL izdane v skladu z delom FCL;
2. ratingu iz točke 1. veljavnost od pričetka veljavnosti izjeme **do vključno 31.07.2020**;
3. opravijo z inštruktorjem, ki ima ustrezne privilegije, osvežitveno usposabljanje (briefing), ki vključuje nenormalne postopke in postopke v sili, ki so značilni za relevantni tip ali razred zrakoplova.

Kaj je treba storiti za podaljšanje ratinga na podlagi izjeme?

Vlagatelj, ki zaprosi za odobritev izjeme mora vložiti vlogo za odobritev izjeme [FCL.APL-201](#), ki je dostopna na naslednji povezavi: [Vloga za podaljšanje ratinga na podlagi COVID-19](#).

1. kopija pilotskega dnevnika (za zadnjih 12 mesecev)
2. Potrdilo inštruktorja z ustreznimi privilegiji o opravljenem osvežitvenem usposabljanju (vsebuje ponovitev nenormalnih postopkov in postopkov v sili);
3. Kopija licence z vpisanim podaljšanjem ratinga za 4 mesece, ki ga je vpisal izpraševalec, razen če vpis opravi CAA;
4. Program (po točkah) osvežitvenega usposabljanja;
5. Kopija zdravniškega spričevala.

Kako vložiti vlogo za podaljšanje ratinga?

Originalno skenirana vloga se pošlje z vsemi prilogami po e-mailu na naslov: info@caa.si in FCL@caa.si

4. PODALŽANJE POTRDIL INŠTRUKTORJEV

Piloti, ki so imetniki potrdila inštruktorja

V enakih situacijah kot piloti, so se znašli tudi inštruktorji. Ker je izpolnjevanje pogojev zaradi različnih situacij (npr. nedostopnost ATO izvedbo osvežitvenega usposabljanja FI / TRI / CRI, nedostopnost drugih izpraševalcev, simulatorskih centrov itd.) so v izjemo vključeni tudi inštruktorji.

Inštruktorjem, ki imajo veljavno potrdilo od pričetka veljavnosti izjeme do vključno **31.07.2020** lahko CAA na zahtevo imetnika potrdila podaljša za **obdobje 8 mesecev** od dneva poteka potrdila, vendar ne kasneje kot do konca veljavnosti izjeme (tj. 23.11.2020). Do tega datuma oziroma dokler se izredne razmere ne umirijo/prekinejo, morajo imetniki potrdil podaljšati v skladu z določbami dela FCL.

Kdaj je imetnik potrdila upravičen do uveljavitve izjeme?

Pilot je upravičen do izjeme v primerih, ko zagotavljanje skladnosti z ustreznimi zahtevami ni možno, pod naslednjimi pogoji:

1. ima veljavno potrdilo inštruktorja, ki je veljavno **do vključno 31.07.2020**;
2. zaprosi za odobritev izjeme.

V ta del izjeme spadajo vse kategorije potrdil inštruktorjev, npr. FI, TRI, CRI, itd.

Kaj je treba storiti za podaljšanje potrdila inštruktorja na podlagi izjeme?

Vlagatelj, ki zaprosi za odobritev izjeme mora vložiti vlogo za odobritev izjeme [FCL.APL-201](#), ki je dostopna na naslednji povezavi: [Vloga za podaljšanje ratinga na podlagi COVID-19.](#)

5. PERIODIČNO USPOSABLJANJE IN PREVERJANJE - DEL OPS

Pojav pandemije COVID-19, kot je navedeno v uvodu tega obvestila, bo zelo verjetno zmanjšal obseg delovanja in aktivnosti izvajanja komercialnih zračnih operacij. Časovne razsežnosti je težko določiti, zato je pomembno, da takoj ko kriza mine, sistem lahko nemoteno nadaljuje z aktivnostjo in delovanjem.

Eden od pomembnih segmentov aktivnosti AOC operatorjev je periodično usposabljanje in preverjanje pilotov, ki pa je zaradi pojave pandemije in razglasitev izrednih razmer ter nedostopnosti simulatorjev, katerega izvajanje je sedaj praktično nemogoče.

Operatorji AOC in drugi (komercialni SPO), ki so dolžni na podlagi Poddela FC dela ORO sistemsko izvajati usposabljanje, se bodo sedaj soočali z naslednjimi problemi:

- Aktivnosti za periodično usposabljanje pilotov so načrtovane vnaprej, zato izredne razmere prekinjajo nemoten potek aktivnosti;
- FSTD operatorji niso več dostopni in so nedosegljivi za nedoločen čas;
- Sistem alternativnega periodičnega usposabljanja posadk bo potreboval svoj čas in ga bo nemogoče vzpostaviti in izvesti v kratkem času.

Zaradi dejstva, da piloti, ki niso opravili periodičnega usposabljanja in preverjanja (OPC) ne smejo delovati kot aktivni član posadke, lahko operatorjem povzroči probleme pri nemotenem nadaljevanju operacij po končanih izrednih razmerah. Ker je obstoj izrednih razmer povzročal nezmožnost izpolnjevanja predpisanih zahtev, je potrebno to dejstvo upoštevati in operatorjem omogočiti nadaljevanje izvajanja usposabljanja s pomočjo določb o prožnosti, ki jih za ta namen predvideva člen 71(1) Uredbe (EU) št. 2018/1139.

Splošna izjema velja za operatorje, ki delujejo v skladu delom ORO, in se lahko periodično usposabljanje in preverjanje za naslednje segmente usposabljanja za obdobje 4 mesecev:

1. Preverjanje strokovnosti pri operatorju (OPC) - **ORO.FC.230(b)**
2. linijsko vrednotenje (LOE), izvedeno na napravi FSTD - **ORO.FC.A.245(d)**
3. Usposabljanje za uporabo reševalne in varnostne opreme in njegovo preverjanje - **ORO.FC.230(d)**
4. usposabljanje na tleh in usposabljanje med letom na napravi FSTD ali zrakoplovu – **ORO.FCL.230(f)**

Točki 1. in 2. se morata doseči in opredeliti v osvežitvenem usposabljanju, ki vključuje tudi nenormalne postopke in postopke v sili.

Točki 3. in 4. se lahko dosežeta na alternativne načine.

Operator vlogi za uveljavitev splošne izjeme priloži načrt delovanja med obdobjem do konca izrednih razmer, z opisom splošnega koncepta in načina (nadomestnega/alternativnega) usposabljanja (za vzdrževanje kompetentnosti pilotov), ki ustrezno pokrivajo točke 1. do 4.

Kako vložiti vlogo?

Originalno skenirana vloga se pošlje z vsemi po e-mailu na naslov: info@caa.si in OPS@caa.si.